

Nuorttanaste

»Gœča dam Ibmel labba,
gutte mailne suddo guodda!»

»Son dagai rafhe su ruosa
varai bokte.»

No. 17.

12. jâkkegârdde.

»Nuorttanaste» maksa ovta kruvua jakko-
dagast, blaðde dinggujuvvu juokke poasta-
rappe bokte.

15. September 1910.

»Nuorttanaste» olgusboatta guovte garde
manost — dam 15ad ja dam 30ad bæive
juokke manost.

Dat, gutte hadnaset gilv- va, galgga hadnaset lagjet.

Muttom papast læi okta søervegodde-latto, gutte læi hui hanes. Son dovdasti ječas kristalažžan ja aldseis rekinasti buok daid buristsivdnadusaid, maid evangelium sistesdoalai. Mutto dat vuoigna oroi sudnji læme amas, mi dai sani siste læ: „Di lepet ožžom dam nufta, addet dam nufta.“ Pappa dovdai vaimostes darbašlažžan olbma viggatet rivtes gæino ala, mutto nuft davja go son sarnoi suina addem birra evangeliuma videdæbmai, nuftgo dak æra søervvegodde-lattok dakkek, ouddandoalai olmai dam bæsatallama, atte sust. læi bæraš. man oudast moraštet fertti, ige damditi sattam rudaid addet.

Muttom bæive, go pappa oini olbma, gæn mi dast namatep E., su ædnames alde, orosti son ja algi sarnodet suina. Pappa arvval igo dat heivveši, atte E. valdaši ucca bittaša su ædnamest ja dukteši dam nuft buoremusat go vejolaš læ, gilvaši dam dasto ja addaši šaddo Hærrai. Manemusta miedai E. dam arvvalussi ja pappa vazzeli ilost erit, i dušše rudai diti, mutto erinoamačet olbma diti.

Olmai gilvi dasto dam ænagappalaga, maid læi sierra valddam, ja gordne šaddai hirbmadet dam bitta ala. Go pappa fast su oini, celki son, atte son i goassege læk oaidnam gorne nuft val-

ljogasat šaddamen, ja vela læi dat bitta dat hæjomus oasse su ædnamest. Dam læi maidai pappa fuobmam, atte olmai hæjomus saje læi valljin.

„Najuo,“ celki pappa, „Hærra læ buristsivdnedam dam ænagappalaga, ja don diedak, atte don læk loppedam addet buok dam bitta sistdoalo sudnji.“

„Na dam mon dadde gal im diede,“ celki E. „Mon im læm vuorddam dast oazžot æmbo go ovta skiepo gornid, ja dast šaddek dal uccemusat 5 skiepo. Mon jurdašam dam skiepo addet Hærrai, maid mon læm arvvalam, ja ræsta valdam mon jes mu bærrašam bajasdoalatussi. Don diedak must læ stuora bæraš.“

Pappa gæččali vuosta'astet, mutto dat i væketam, dat hanes olmai giddadoalai su oaivvelest, ja pappa gudi su usteblaš, mutto duodalaš varitusain.

Moatte vakko dastmanņel šaddai hui buolaš, ja go pappa fast gavnadi su gioldamanaines, jærrali son, læigo buolaš biledam su gornid?

„Læ galle,“ vastedi olmai moarest. „Buok mu gornek læk billašuvvam, dušše dat ucca littas, maid mon valddim sierra, læ baccam ruodnat.“

„Vai nu,“ celki pappa, „Hærra bitta i læk vahaga gillam.“

„Don oazok galle goččot dam Hærra bittam, mutto mon dat galle dal goččom dam mu ječam bittam,“ celki olmai, „ja mon aigom ješ valddet juokke gordnečalme. Dille læ dal nubbastuvvam, ige oktage jiermalaš olmuš mate vuorddet, atte mon dal

maidege addašim erit.“

„Mu vielljam,“ celki dat buorre pappa. „Maid olmuš gilvva, dam galgga son lagjet. Gœča boerrai. man lakai don gilvak.“

Olmai vulgi erit ja pappa manai morrašin sidi jurdašedin ješječaines: „Maid væket dat olbmui, jos son vuoitta obba mailme, mutto vahagatta su sielos.“

Uehaš aige dastmanņel sirddujuvvui pappa muttom æra baikkai, mutto go son muttom bæive læi fidnamen boares gioldastes ovta gavppeolbma lutte, jærai son færa maid dam søervvegoddest. Gavppeolmai jærai: „I daide pappa læt gullam E. vahaga birra.“ „Im,“ vastedi pappa, „na mi vahagi læ dpatuvvam E. guovddo?“ „Nuftgo don diedak læi E.'ast hui buorre ja čabba hæsta, mi mavsi duhat uccemusat. Dast ovta ija galgai hæsta njuikket aide bagjel, mutto i nagadam ja damditi aidečuolda retti čovaje čada ja fertti goddujuvvut dalanaga. Dat rieppo læ dam manņeb jagin ollo vahag gillam.“

Pappa bakkodi dušše: „Dat dakka mudnje baha dam gullat,“ mutto son jurdaši æmbo go son celki.

Manga jage manne ja pappa sirddujuvvui ain gukkelidi. Mutto okti finai son fast su boares gioldastes. Muttom bæive go son læi čokkamen ja logadæme bæive suoivanest, oini son ovta olbma lakkanæmen su, son bodi ja čokkani trapagædge ala dam gardest, gost son oroi. Son læi hui raisgas ja su habme i læm rapad oaidnet. Oanekaš kritabipo læi su njalmest. Pappa ani dego son

lifči dam olbma ouddal oaidnam, son gæčai darkkelet olbma ala, ja vimag fuobmai son, atte dat læi su boares usteb E. Pappa manai ja boarastatti su ja namati su nama, amas bæssat mokkotallat. Algost son illa vastedi; mutto go son merki atte pappa dovdai su, de son i viggam biettalet namas.

„Gost asak don dal?“ jærai pappa.

„Mon im asa gudege visses baikest.“

„Gost læ du akka?“

„Son læ jabman.“

„Moft manna dal du baikin?“

„Mu baikin? Must i læk mikkege baikid. Mon im suite šat maidege, buok læ mannam.“

„E.“, celki pappa. „Muitakgo don dam aige go don Ibmelest algek rievedet, daggo bokte atte su bældost suoladik gornid?“

Olmai šovkodi, bipo gæčai su njalmest erit ja manai cuovkas gædge vuostai. Almaken valdi son roakkadvuoda aldis ja jorgeti papa vuostai, ja morin celki: „Mi dust gulla dam aššai?“

„Dam aššai gulla buok dat,“ celki pappa, ja dal gæčali son olbma buššom oamedovdo ragjai ollet usteblaš ja særvejægje saniguim. Mutto E. čuoželi bajas moares pappa ala, Ibmel ala ja juokke dinga ala. Son manai erit. Pappa gulai maŋŋel, moft E. maidai læi suppin barnes bærraša olgus vistestes, damditi go bardne i læm nagadam makset dam, maid son læi aččas vælgogas.

Sisasaddijuvvum bittak.

Muttom arvostadnum olmai loaidasti Kina-miššonæra sardnesala sisa ja celki, atte son i vela læm gullam evangeliuma, mutto son læi dadde dam oaidnam. Mon dovdam namalassi muttom olbma, celki son, gutte læi lakkasin-orroi suorgatak. Jos olmuš sarnoi sudnji garra sane, de son giljoi vastadussan ja doarradalai olbmuid ija bœive. Son læi nu sormalaš dego mæcespire ja nævres opiumborgotægje; mutto maŋŋelgo din Jesus

religion læ boattam deike, de læ son čađa nubbastuvvam, ja dal son læ šaddam loavdes ja javotes olmajen; su nævres ælleingærdestes ja opiumborgotæmest læ son hæittam. Duođai din oappo læ buorre.

— Sara boagosti, go son oažoi dam saga gullat, atte son galgai rie-gadattet Isak; Sakarias anestuvai mærika; Moses celki: Hœrra, vuolgat ærrasa! Maria dam vuostai celki: Gæča, mon læm Hærra balvvalægje, šaddus mudnji du sane mieldel!

— Religion dimost jærai oapa-tægje su mattajegjines, mi dat læi, maina engel læi apasmattam bæste, go čuožžo čallajuvvum: Engel almest oidnujuvvui sust ja apasmatti su. De geiggi okta ucca nieidaš gieđas bajas ja celki: Engel čajeti bæstai buok sin sieloid, gudek galgge lonestuvvut su jabnem bokte.

— Pietar jorralæbme galgga baltodet nannosæmus kristalažaid, Pietar bajasčuožaldattujubme Jesusa gieđa bokte galgga læt varnotemus suddolažži čuovgasen ijast.

— Salonikast — dam doluš Tes-salonikast — man særvegodđai Paulus læ čallam guokta girje, læk olbmuk æska gavdnam guokta boares havdelitte, mak čielggasæmus laķai čajetæba erotusa dam bakenlaš ja dam kristalaš ællem arvvedæme gaskast. Nubbe litte alde čuožoi: »I mikkege doavoid,« nubbe alde: »Kristus læ min ællem.« Ducje mieldel orroba goabbašak littek dakkujuvvum scemma aigest.

Dak doluš oskolažak lavvijegje cækket: Bærgalagast læk guokta spægjal, maid son doalla olbmu oud-di. Vuostas læ ucedam-spægjal. Dast son dakka suddo uccen ja halbben, ja dam son doalla olbmu oud-di, go son aiggo fillet ja viggatet su suddoi. Nubbe læ stuorrodam-spægjal, mast son dakka suddo stuoresen ja lossaden. Dam son doalla olbmu oud-di, maŋŋelgo son læ suppin su suddoi. Daina gavvelvuodain bætta bærgalak hui œdnag olbmuid, nuft atte si riektavaimosek haloin dakkek suddo sin oamedovdosek vuostai daihe maidai dastmaŋŋel dorvotesvutti šaddek. Dam vuostai ferttep mi nabbo dalle værjodet ječaidæmek, nuft atte mi ouddal jurdašep, maggar varalaš dingga sud-do læ, dalle muittet, atte Kristus ansašæbme ja Ibmel arbmogasuotta

læba sagga stuoreb go min jæbaidæmek ja obba mailme suddok.

Sivlanuottom

Tanajoganjalmest.

Okta jurdašægje ja arvvalægje Sabmelaš »Sagai Muittalægje« nr. 16. ala læ čallam ovta bitta dam ašše birra (sivlanuottom) ja vuostalasta mu bitta mi læi »Nuorttanaste« ur. 3. dain jage.

Mon burist mattem dam arvidet atte mu bitta i njalgidam burist buok dængadde olbmuidi, mutto buok maid mon čallim dam oaiveldam. Mon im dovda luosa ja guvča jođo dænost dam mon divtam arvvalægje Sabmelaža guoratallat; dastgo son orru læme okto videnskabolmai (dietto-olmai) dam aššest, mutto amas oktage gaddit, atte mon læm œdnami časkum su čallag bokte, ferttim mon moadde sane bakkodit.

Mon im læk goassege cækkam, atte sivlanuottom læ vahaglaš daihe i, dam suovam mon æraid dutkat, mutto mon læm čallam ja cækkam vela dalge. Jos čajetuvvut mat-ta, atte sivlanuotte læ vahagen ja læ gaskaoabmen dasa atte bukta hæde olbmui ala, de dalle læp mi gædnegasa dam gæčælet eritgielidit (josjoge must læ uccan halo gielidustagaid rakkadet de almake fertte olmuš bagjel-dættus mieldetet dasa ouddalgo diktit olbmuid hæde gillat).

Mon čallim atte Buolmæg ja Garašjoga olbmuk anašægje buorren, atte buok luossabivdem mærast gildujuvvi. Gaddago arvvalægje sabmelaš atte mon niegadim dalle go nuft čallim? Im eisege, buorre usteb mon legjim goccemen ja satam buok duottan čajetet maid læm čallam dam birra. Mærra-luossabivdo i læk mendo boaris Dænovuonast cælka arvvalægje Sabmelaš, mutto almake læ dat juo 40 daihe 50 jage. Im jake atte 50 jage dastouddal læi favdnades bivddo Dænostge, ja dauiditi go mærra-luossabivddo læ nuorab, de danne galgaši dat gildut. Dat læ vanhurskasemus mænnođæbme orru arvvalægje Sabmelaš dovdamen.

Mærraolbmuk læk dal gœfheb go æi asta dorski bivdit luossabivdoditi, muittal arvvalægje Sabmelaš. Daggo læk valddam bagjel oaivad. Mærragadde-olbmuk æi læk mu dietta-

vasaast gæfheb dølge go ouddal ja jos vel lifēige, de i luossabivddo læk dasa aššalaš. Dorskebivdok læk læmaš hæjok gukkes aige (æreb guokte mañemuš gida). Njuorjok læk juo boattam gasko mai mano ja dolvvum buok gulid erit. Dak olbmuk gæina læ læmaš vehage varre læk lakam aldsesik luossabivddim biergasid daina jurdagin, atte jos muttom kruvna daiguim fidnišegje. 4 bæive vakost bæssap mi dabe bivddit ja 3 bæive orrot gaddest dam vuostai go dædnogaddest bivddek olles vakko ja mi vel værrab læ, atte sodnabæive maid bivdujuvvu (dat vierro i læk guðege siviliseriuvvum staitin vela bakinakge adnek basidæsek bassin), mutto æi læk vela riggom buokak vaiko æi darbaš basi doallat. Dasto læ vela mærkasæt atte mærra-luossabivddo bist 6 vakko, 4 bæive vakkost oktibuok 24 bæive, manvuostai dænost bivdik 3 mano (90 bæive). Tana fiskeristyre ja herredstyre læva juo gukka dam ala bargam atte mærraolbmuk bæsašegje 5 bæive vakkost bivdit, mutto Buolmag ja Garašjokka bigja dam min vuoiggadlaš gaibadus vuostai, josjoge mi gal gaigašæimek sin vækktet duom ja dam gildus ouddet.

Vaiko mærraolbmuk oidnek luosa vuojadæmen gaddeguorast jiečasek uvsa olgubælde, de æi oažo dam valdit vaiko nælggai jamašegje vai dat manna dædnogaddeolbmuidi, dat læ jurdašægje ja arvvalægje Sabmelaš vanhurskes dattu. Daid jagid go mærast goddu valljest luossa, de dat goddui maidai dænostge, mutto goas mærast i goddu de læ dænostge vadne; dast olmuš oaidna atte mærrabivdi diti dat gal bæssa dednui. Okta dat læ vissasi mi luosa radde ja stivre dam ja matta dam gattet sikke mærra ja dædnobivdin, vai igo arvvalægje Sabmelaš læ dam maðe girje lokkam atte dietta dam, vai i son daide jakki ærargo dam maid ješ arvvala. Lifēi ain soabmis vanhurskesmættom mærradus mærra-luossabivdu harrai maid mattašim namatet, mutto im berust dam have.

Tanen den 9. september 1910.

H. A. Henriksen.

Čabba addaldak.

Oudiš stataminister Løvenskjold læ addam 5000 kruvna mærraolbmamišsoni.

Duotta sanek.

Atte dakkat buore ustebmættom vaimoin, læ sœmma go geiggit laibe, mutto diktet dam nubbastuvvat gædgen nubbe gieðai siste.

*

Suddo čikkujuvvum gallari satta ovtta bæive boattet stoppoi.

*

Smavva suddok dakkek davja gæino stuoreb suddoidi.

*

Soames dingga læ du kristalaš allemest, maid don ik ibmerd; don ik arvved, manditi lbmel mœnnoda duina nuft, moft son dakka; mutto gæino mokkest galgga dat dudnji šad-dat čielgasen.

*

Buok mu suddok ja buttesmættomvuodak, nuftgo buok mu galmasvuotta ja sædgasvuotta, buok garasvuotta ja šlieddasvuotta læ divrraset soavatuvvum, maksujuvvum ja sikkujuvvum mu lonestægjest.

Rosenius.

Wellman aiggo aibmoskipain

Atlanterrabe rasta.

Dal aiggo dat bæggalmas Wellman jottat aibmoskipain Amerikast Atlanterrabe rasta, ja duodast læ dal bargujuvvumen dam ala. Jottambæivve læ vuost mærræduvvum 23. septemperi. Aibmoskipast læ sagje 6 olbmui, mutto ædnagin læ halo mielde. Wellmannest læ buorre doaivvo mat ke harrai.

Bocenk bagjel raje.

Muittaluvvu, atte muttom oasse Norga bocenuin læk mannam bagjel raje Ruotarika bællai. Ædnamæigadak dobbe læk sunddest bivddam væke vuojetam varas bocenuid Norgi ja læk gaibedam mavso vahaga oudast.

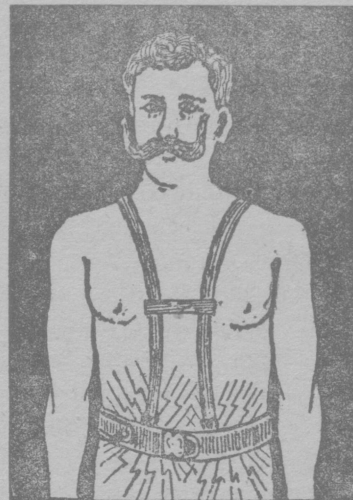
Dollavahag.

Aalesundast muittaluvvu, atte Søndfjorast læ okta viesso buollam, mi læi rakaduvvum nuorruvuoda-skuvla varas. Golbma olbmui bulle sisa ja okta sarjaduvvui sagga. Viesso læi assureriuvvum 34000 kruvni.

Kristianiast buli gieskad okta 4-jakkasaš manaš sisa.

Kongsvinger gavpugest bulle ovtta olbmast olggoviesok. Okta 75-jakkasaš akko (ædne bagjelistnamatuvvum olbmai) læi makka caketam viesoid miellamoivvašume gæčeld.

Min aige buoremus dalkastangaskaoabme

læ æppedkætta „Lysstraalaboagan“, mi læ rameduvvum juokke gillajægjest. Manditi galgak don buccat, go don dal matak muosatet šaddo min manga jakkasaš guoratallamest, mi læ dovdosvuoda migjidi addam dam birra, moft elektriska-boakanak galggek rakaduvvut ja adnujuvvut.

Dat min „Lysstraalaboagan“ læ dat buoremus dalkastangaskaoabme ja læ sagga buoreb go dak æra boakanak, mak fallujuvvujek min ædnamest.

Šadde migjidi brœva ja bija 85 ora oudast frimærkaid brœva sisa ja muittal moft davdda dust dovdodo.

Bureau „Lysstraala“, Bergen.

Agentak occujuvvujek videdam varas min elektriska-boakanid buccidi ja gillajægjidi. Bureau „Lysstraala“, Bergen.

Čacce mielkest.

Rekinastujuvvum læ, atte London assek juokke jage maksek lakka bælnub miljon kruvna čace oudast, mi læ sægotuvvum mielkkai ja vuoddujuvvu mielkken.

Likkotesvuotta bisso gæčeld.

Fastain olbmuid varotesvuoda bokte læ šaddam likkotesvuotta. Gieskad læiga guokta ganda, 15 jakkasažak, bissostaddamen muttom baikest Mada-Norgast. Go nubbe ganda læi valddemen bisso oalge alde erit, bavketi dat ja luodda manai su skippara sidoi, rubmaša čada ja raigai gœppaid. Gandda dolvvujuvvui hoapost doaktar lusa, mutto i læk doaivvo, atte son dærvasmuvva.

Gonagasdallo

læ vuolggemen november manost Englandi. Si bottek ruoktot ouddal juovlaid.

Dat vahag,

maid miššona šaddai gillat vuostehago bokte Kinast, læ dal maksujuvum. Dak moaddelagaš miššonak gaibbedegje balkasæme, ja go dat kinesalaš radđetus bođi daggar čabba fallamin. Læ vissa arvo mielde maksujuvum 100,000 kruvna.

Dærvasvuoda-radek.

Juokke olmuš, nuftgo mauna ja olles, læ mielde bargost tuberkulose nuftgo æra njoammo davdai vuostai, go dat datto adnet čuovvovaš varrogasvuoda-rađid:

1. Jos don ainas ferttik čolggat, de čolga alo čolggalittai.

2. Ale čolga goassege guolbbai, trappabani daihe du tavvalad ala.

3. Ale cogga goassege suormaid njalbmai daihe njune sisa.

4. Ale cogga goassege suormaid njalbmai blađim diti girje daihe lokkat bapirruđaid.

5. Ale goassege cogga blyanta njalbmai, alege laktad dam baksama alde.

6. Ale goassege cogga ruđaid njalbmai.

7. Ale divte goassege maidege boattet njalbmai ærebgo borramuša.

8. Ale valde daihe adde gæsage bacatusaid æbelest daihe æra šaddost, gækost ja daggarin.

9. Ale ane bipo, njalbmečuojanasa daihe æra dingaid, maid ærak læk adnam njalmest.

10. Ale goassege guorsa ja niso mudoigo jorggalak oaive nubbos ja doalak gieda njalme ouddi.

11. Læge alo buttes muođoin ja giedain, doala suorbma-gazaid buttesen, basa giedaidad saiboin ja čacin juokke have go don galgak borrat ja alo akkedest.

12. Basa du banidad juokke have go don læk borram, mutto uccemusat juokke idded ja ækked.

13. Ale cummest ovtage amas daihe buoće olbmui, ja ale divte ovtage amas daihe buoće olbmui cummestet ječad.

14. Harjet ječad nuft burist go vejolaš læ læt olggon dærvas aimo siste.

15. Divte oadđemlanjast ikko læt uccanaš glasa rabas, ja luoite dærvas aimo vissoi moadde gærde bæivest.

Buttesvuotta buok dingast, dærvas aimo oudemusta.

Čuopa daid rađid blađest, bija daid sæidnai ja loga daid čađa juokke bæive.

Raddedavdda.

(Lasse oudeb nummari.)

Jos olbmust læk čuovvovaš rumašvaddok, de dat læ mærkkan davda algoi:

Navcatesvuotta — vaibba dabalas bargost. Ruoidnam — alma dieđekætta dasa siva. Guorssam — jos dat læ bistevas. Varračolggam satta læt algo raddedavddi. Bavčas raddest — jos dat læ bistevas.

Buokak, guđek gillajek ovtage daina vaddoin, galgašegje mannat ja iskatet radde doaktara lutte.

Raddedavdda ja vaivašvuotta.

Vaivašvuotta satta manga lakai boaidattet davda. Dat njæidda ællemfamo, go viesost vailla bæivaščuovgga, dærvas aimo ja buttesvuotta. Vaivašvuotta læ davja aššen jugišvutti, ja jukke šaddek davja raddedavda oaffaren.

Raddedavdda læ vaivašvuodadavda; mađe riggasæbbo don læk, dađe ucebut satta davdda boattet. Mađe buorebut don biebinak barggo-olbmuidad, ja mađe buoreb orromvistek dust læk, dađe buorebut don bæsatlak davdast. Gukkes barggobæivve, uccan balkka, sevdujis viesok — dak vaivašvuoda mærkak — læk aššen davda attanuššami.

Vuoitto raddedavda bagjel.

Dat stuoremus doavvo radde-davda-buočai læ sanatoria-dikšoma bokte. Sanatoriast oappa buoče ællet dærvaslaš ællema -- ja dat læ dat buoremus gaskaoabme davda vuostai. Jos mi galggap sattet uccedet davda njoammoma, ferttep mi biettalet jugišvuoda ja dærvasmætton viesoi siste orroma; dam sagjai adnet æmbo dærvas aimo ja buttesvuoda.

Jabmago raddedavdda lundolaš jabmem?

1851 rajest læ jamolašvuotta dam davdast gæppanam. Jagest 1851 læi 27,3 procenta, gæk jabme 10.000 olbmust. 1906 11,2. Dat uccanæbme jamolašvuodast dakka dam, atte raddedavdda javkka aige mielde. Dat læ stuora jedđitussam dam dovddomærkast, atte jamolašvuotta dam davdast læ jamma uccanam jagest jakkai. Guokte nubbe lokkai jage gæčest celki muttom olmai, atte jos raddedavdda manna maņas sæmma jottelvuodain dam boatte golbma loge jagest.

de javkka dat aibas dain periodast — 18 jage dastmaņnel.

Njuolgamus rađek davda vuostai.

Sanatoria-divšodæbme læ buorre rađde davddi. Ollo rađek adnujuvujuk min aige dam davddi, ja muttom čabba bæive vegjek olbmuk fuobmašet daggar gaskaoame, mi godda davddaguobbara. Dalle ellek olbmuk dušše mutoiguim, atte raddedavdda okti læmas varalaš davdda.

Dat buoremus rađde min aige dam davda vuostai læ, nuftgo mi juouddal læp namatam, dærvas aimo — okta lundolaš værjo, mast læ bæivaš čuovgga ja alme buttes aimo, ja dam oažžo olmuš sanatoriast. — —

Mi aiggop vuollelist namatet daid avkalaš rađid, mak, jos dai mielde šaddaši dakkujuvvut, farga doajašegjedavda famo:

1. Læge ollo dærvas aimo siste.

2. Divte glasa ikko læt rabas.

3. Ale čolga.

4. Varot ječad lievlast ja gavjast.

5. Vuoiņad ovta dimo ouddal ja maņnel borrama.

6. Bora galle borramuša, mast læ buorre biebmio.

7. Valde geppis rumašlašmadvuoda, mutto varot bagjelraččæmest.

8. Læge varrogas, go dust læ nuorvodavdda.

Odda muotta

læ gieskad læmas gidda mærragaddest. Muotta læi ovta tomma alo mærragaddin ja 3—4 tomma varrer-tin. Dal læ ænaš muotta fast sudam, mutto fal læ čoaska dalkek. Arral orro dalyve dam jage boattemen.

Girddemašinak soattai.

Soatteoavvamužak Frankrikast læk dinggom 30 girddemašinaid soađe varas

*

Dat japanalaš radđetus læ oastam 25 girddemašinaid soađe varas.

Ale njoalo frimærkaid.

Muttom engelas doavter læ iskam frimærkaid, mak ostujuvujukje poastakontorast, ja læ gavdnam, atte daina legje davddabacilak, muttom oasse tuberkulose-bacilak. Ale damditi goassege njoalo frimærkaid, dastgo dai mielde sattek boattet davddabacilak du rubmaši.

»Nuorttanaste» čalle, prenttejægje ja olgusadde læ G. F. Lund Sortland, Vesteraalen.